

НАРЕДБА № 2 от 5.04.2006 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда

Издадена от министъра на здравеопазването и министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 37 от 5.05.2006 г., в сила от 1.02.2006 г.

Раздел I Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се уреждат:

1. редът и начинът на функциониране на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, наричана по-нататък "национална система за мониторинг на шума";
2. изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда.

Чл. 2. Целта на наредбата е оценката на шумовото натоварване в урбанизираните територии, създавано от основните източници на шум.

Чл. 3. Оценката на шумовото натоварване се извършва въз основа на стойностите на показателите за шум.

Раздел II

Национална система за мониторинг на шума в урбанизираните територии

Чл. 4. Дейностите на националната система за мониторинг на шума са:

1. провеждане на системни наблюдения за определяне състоянието на шумовото натоварване;
2. обработване, анализиране и съхраняване на информацията за състоянието на шумовото натоварване;
3. осигуряване на достоверност на данните от стратегическите карти за шум и предоставяне на информация за разработване на планове за действие за намаляване на шумовото натоварване;
4. осигуряване на информация при извършване на оценка на вредните ефекти на шума върху здравето на населението;
5. осъществяване на информационен обмен.

Чл. 5. (1) Националната система за мониторинг на шума обхваща всички агломерации и преминаващите през тях участъци от основните пътища, основните железопътни линии и основните летища, както и промишлените източници на шум.

(2) В националната система за мониторинг на шума могат да бъдат включени и други по-малки населени места след мотивирано предложение на директора на съответната регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве (РИОКОЗ), на чиято територия се намира населеното място, до главния държавен здравен инспектор.

Чл. 6. (1) Националната система за мониторинг на шума включва пунктове, разпределени, както следва:

1. в райони, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета;
2. в райони на промишлени източници на шум;
3. в райони на обекти, подлежащи на усилена шумозащита.

(2) Броят, разположението и разпределението на пунктите за мониторинг на шума, както и периодичността на измерванията и/или изчисленията се определят по методика, утвърдена от министъра на здравеопазването.

Чл. 7. Дейността на националната система за мониторинг на шума се организира на

национално и регионално ниво.

Чл. 8. Директорът на Националния център по опазване на общественото здраве (НЦООЗ) организира и ръководи методически националната система за мониторинг на шума.

Чл. 9. Директорите на РИОКОЗ организират и провеждат мониторинга на шума в урбанизираните територии по чл. 5.

Чл. 10. (1) За урбанизираните територии по чл. 5 се изготвят програми за мониторинг на шума.

(2) Програмите по ал. 1 съдържат:

1. описание на обекта на мониторинг;
2. брой и разположение на пунктите за мониторинг;
3. наблюдавани показатели;
4. период на извършване на измерванията - време на дененощието, сезон, честота на отчитане на резултатите;
5. территориален обхват;
6. кадрово осигуряване;
7. използвани методи (измерване и/или изчисление).

(3) Програмите за мониторинг на шума в урбанизираните територии се изготвят от РИОКОЗ, на чиято територия се намират, и се утвърждават от главния държавен здравен инспектор.

Чл. 11. Програмите за мониторинг на шума се актуализират след мотивирано предложение от директора на РИОКОЗ или кмета на съответната община и се утвърждават от главния държавен здравен инспектор.

Раздел III

Регистриране, обработка и съхранение на резултатите от измерванията и/или изчисленията от националната система за мониторинг на шума

Чл. 12. Измерванията и/или изчисленията в пунктите за мониторинг на шума се извършват от акредитирани лаборатории. Резултатите от измерванията и/или изчисленията се записват в протоколите съгласно приложения № 1 и 2.

Чл. 13. Регионалните инспекции за опазване и контрол на общественото здраве:

1. създават база данни, в която събират данните от всички измервания и/или изчисления, извършвани в пунктите за мониторинг на шума, разположени на тяхната територия;
2. изготвят годишни доклади с анализ и оценка на шумовото натоварване за съответната урбанизирана територия;
3. предоставят данните по т. 1 с докладите по т. 2 в НЦООЗ в срок до 15 декември на същата календарна година.

Чл. 14. Националният център по опазване на общественото здраве изготвя обобщен годишен доклад за шумовото натоварване в урбанизираните територии като част от годишния доклад за състоянието на здравето на гражданите и го изпраща в Министерството на здравеопазването в срок до два месеца след изтичане на календарната година.

Чл. 15. Информацията от националната система за мониторинг на шума е публична и се съхранява на национално ниво в НЦООЗ и на регионално ниво - в РИОКОЗ.

Раздел IV

Изисквания за провеждане на собствен мониторинг и контролни измервания от промишлени източници на шум в околната среда

Чл. 16. (1) Измерванията и/или изчисленията на показателите за шум, изльчван от промишлени източници, са:

1. собствени периодични измервания, които се възлагат от собственика или ползвателя на промишлена източник по смисъла на Закона за опазване на околната среда (ЗООС);

2. контролни измервания, които се възлагат от министъра на околната среда и водите, директорите на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) или упълномощени от тях дължностни лица.

(2) Измерванията по ал. 1 се извършват от акредитирани лаборатории.

Чл. 17. (1) Текущият контрол на шума от промишлени източници се извършва по предварително изгответи годишни графики.

(2) Годишните графики по ал. 1 се изготвят от РИОСВ, на чиято територия са разположени съответните промишлени източници, и се съгласуват с Министерството на околната среда и водите (МОСВ) и Изпълнителната агенция по околната среда (ИАОС).

(3) Контролни измервания извън предвидените с годишните графики по ал. 1 могат да се извършват:

1. по преценка на компетентните органи по чл. 16, ал. 1, т. 2 ;

2. по искане на засегната общественост по смисъла на ЗООС .

Чл. 18. (1) Собствените периодични или контролни измервания се провеждат при следните условия:

1. установен технологичен режим на експлоатация на съответните източници;

2. мощност (капацитет/производителност) на съответната инсталация не по-малка от 70 % от максималната такава, за периода на измерванията.

(2) За промишлени източници с различни режими на експлоатация собствените периодични или контролни измервания се извършват за всеки един експлоатационен режим.

Чл. 19. (1) Собствените периодични или контролни измервания се провеждат в присъствието на собственика или ползвателя или упълномощено от него лице.

(2) Данните за промишления източник и условията на провеждане на измерванията се отразяват в протокол съгласно приложение № 3.

(3) Протоколът по ал. 2 се подписва от лицето, извършило измерванията, и от собственика или ползвателя или упълномощено от него лице.

(4) В случай, че собственикът или ползвателят или упълномощеното от него лице откаже да подпише протокола по ал. 2, протоколът се подписва от двама свидетели, присъствали при извършване на измерванията.

(5) Резултатите от собствените периодични или контролни измервания се отразяват в протоколи от изпитване на образци съгласно приложение № 4.

Чл. 20. Собственикът или ползвателят на промишления източник извършва собствени периодични измервания на показателите за шум:

1. при въвеждане в експлоатация на нов промишлен източник, както и след смяна на производствената техника;

2. за действащи промишлени източници - не по-малко от един път в рамките на две последователни календарни години;

3. в съответствие с условията, определени в решения по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения по чл. 99 ЗООС и издадените комплексни разрешителни по чл. 117 ЗООС .

Чл. 21. Собственикът или ползвателят на летище извършва собствени непрекъснати измервания на показателите за шум, включително регистрариране, обработка и съхранение на резултатите, с автоматични средства за измерване и регистрация в случаите, когато:

1. летището е основно по смисъла на Закона за защита от шум в околната среда (ЗЗШОС) ;

2. е констатирано превишаване на граничните стойности на показателите за шум за дадена агломерация или части от нея, резултат от дейността на летището.

Чл. 22. Автоматичните средства за измерване по чл. 21 отговарят на следните изисквания:

1. измерват и съхраняват нивото на шум в 1/2- или 1-секунден интервал;

2. изчисляват показателите за шум - еквивалентно ниво Leq и максимално ниво Lmax;
3. съхраняват информацията в база данни;
4. регистрират шумови събития, предизвикани от кацащи, излитати и прелитащи въздухоплавателни средства, както и на времевите параметри на регистрираните събития;
5. имат възможност за автоматично калибиране.

Раздел V

Предоставяне на информация от мониторинга над промишлените източници на шум в околната среда

Чл. 23. (1) Резултатите от собствените периодични измервания се представят в РИОСВ, на чиято територия е разположен промишленият източник, под формата на доклад не по-късно от три месеца след изтичане на съответната календарна година на хартиен и електронен носител.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа следната информация:

1. собственик или ползвател, име и адрес на промишления източник;
2. лице за контакти - телефон, факс и др.;
3. описание на основните инсталации и съоръжения, генериращи шум в границите на промишления източник, и карта с разположението им;
4. протоколите по чл. 19 .

(3) За собственика или ползвателя с издадено комплексно разрешително резултатите по ал. 1 се включват в годишните доклади по чл. 125, т. 5 ЗООС.

Чл. 24. (1) Резултатите от собствените непрекъснати измервания се представят на РИОСВ, на чиято територия е разположено летището, под формата на:

1. тримесечни доклади не по-късно от 20 дни след изтичане на тримесечието;
2. годишен доклад не по-късно от три месеца след изтичане на съответната календарна година.

(2) При необходимост РИОСВ изисква допълнителни данни от провежданите собствени непрекъснати измервания от собственика, съответно ползвателя на летището.

Чл. 25. (1) Тримесечните доклади по чл. 24, ал. 1, т. 1 съдържат следната информация:

1. собственик или ползвател, име и адрес на летището - източник на шум;
2. лице за контакти - телефон, факс и др.;
3. типове въздухоплавателни средства, опериращи на летището;
4. денонощи, дневни, вечерни и нощи нива на шума, разпределени по дни от месеците;
5. брой въздухоплавателни средства по направления за отлитане и долитане над пунктовете за мониторинг;
6. брой превишения на граничните стойности на показателите за шум и тип на въздухоплавателното средство, предизвикало превищението;
7. брой отклонения на въздухоплавателните средства от регламентираните направления за отлитане и долитане на летището.

(2) Годишният доклад по чл. 24, ал. 1, т. 2 съдържа:

1. обобщена информация по тримесечия, която включва информация от докладите по ал. 1;
2. картен материал с контурите на авиационния шум за лято и зимно разписание на полетите в диапазон през 5 dB(A).

Чл. 26. (1) Годишният доклад за резултатите от контрола на промишлените източници на шум в околната среда се изготвя като част от годишния отчет на РИОСВ и се изпраща в срок до 6 месеца след изтичане на съответната календарна година в ИАОС на хартиен и електронен носител.

(2) Годишните доклади за резултатите от собствените измервания се обобщават от РИОСВ, на чиято територия са разположени промишлените източници. Докладите се изпращат в срок до 6 месеца след изтичане на съответната календарна година в ИАОС на хартиен и електронен

носител.

Чл. 27. На основата на годишните доклади по чл. 25, ал. 2 и чл. 26, ал. 1 и 2 ИАОС създава и поддържа база данни за резултатите от собствените периодични, собствените постоянни и контролните измервания, включително за осъществяване на дейността по чл. 12, т. 2 ЗЗШОС.

ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на наредбата:

1. "Основни източници на шум" са автомобилният, железопътният, въздушният, водният транспорт, промишлените инсталации и съоръжения, включително за категориите промишлени дейности съгласно приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 ЗООС.

2. "Промишлени източници на шум" са летищата в случаите по чл. 21, инсталациите и съоръженията от промишлеността, включително за категориите промишлени дейности по приложение № 4 към чл. 117, ал. 1 ЗООС.

3. "Установен технологичен режим на експлоатация" са отделните периоди на експлоатация на дадена инсталация с изключение на операциите по въвеждане или извеждане на оборудването от експлоатация.

4. "Обекти, подлежащи на усиlena шумозащита" са парковете и градините или другите тихи зони в урбанизираните територии, тихите зони извън урбанизираните територии или районите в близост до детски и лечебни заведения, училища и научноизследователски организации.

5. "Национална система за мониторинг на шума" е комплексът от измервателни, аналитични и информационни дейности, чиято цел е осигуряването на своевременна и достоверна информация за състоянието на шумовото натоварване в урбанизираните територии.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 2. Наредбата се издава на основание чл. 11, т. 6 от Закона за защита от шума в околната среда.

§ 3. (1) Операторите на промишлените източници на шум възлагат:

1. собствени периодични измервания - не по-късно от 30 юни 2006 г.;
2. собствени непрекъснати измервания - не по-късно от 30 юни 2007 г.

(2) Операторите с издадени комплексни разрешителни възлагат собствени периодични измервания в съответствие с условията в разрешителното.

§ 4. Министърът на здравеопазването и министърът на околната среда и водите издават указания по прилагането на наредбата.

§ 5. Наредбата влиза в сила от 1 февруари 2006 г.

Приложение № 1

към чл. 12

**ПРОТОКОЛ ЗА КОНТРОЛ НА УЛИЧЕН
ШУМ**

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ И КОНТРОЛ НА ОБЩЕСТВЕНОТО ЗДРАВЕ

АДРЕС:.....

ДИРЕКЦИЯ "ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ"

АКРЕДИТИРАН ОРГАН ЗА КОНТРОЛ ОТ ВИДА А

АДРЕС:.....

ПУНКТ №

наименование

местонахождение

ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПУНКТА:

1. Вид на пътното покритие

асфалт

асфалт, паваж, бетон, др.

2. Състояние на пътното покритие

добро

добро, задоволително, лошо

3. Наклон на улицата в % (2,4,6,8...)

4. Етажност

ПЪТЕН УЧАСТЪК (ВПИШЕТЕ РАЗМЕРИТЕ)

(a) _____ ширина на пътното поле

5. Застрояване

двустранио

едно / двустранио

6. Движение

двуносочно

едно / двуносочно

7. Брой на пътните платна (общо)

едно дву редово

едно / дву / триредово движение

8. Разделителна ивица на пътя

в метри

озеленяване

9. Озеленяване

дървета, храсти

тип – трева, храсти, дървета

(b_{1,2}) _____ ширина на тротоарите

(c) _____ разстоянието между градителопинийт еназастройване

(d_{1,2}) _____ средно застрояване между сградите по линията на застрояване

(e) _____ разстояние между застройката и платното

(f) _____ зелена ивица

(g) _____ мястонамикрофониразстоянието между донайблизката осна пътпринорма

РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗМЕРВАНЕТО НА ШУМА

Дата	Интензивност адвиженето на МПС за час	Структура на потока на МПС в %				Трамваи		Тролейбуси		Средна ско- рост на въз- можни мч	Ско- рост на въз- можни амсек	Еквивалентни вонашум			
		лекикови	мотоцик- лети	Товарни коли и автобуси		брой	отобщия брой МП С	брой	отобщия брой МП С						
				карбурат.	дизел										
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.			

ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ: _____
(фамилия, подпись)

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ФИ": _____
(фамилия, подпись)

ПРОВЕЛ КОНТРОЛА: _____
(фамилия, подпись)

--

**Приложение № 2
към чл. 12**

Страница 1
Всичко страници 1

Министерствоназдравеопазването
**РЕГИОНАЛНАИНСПЕКЦИЯЗАОПАЗВАНЕ
ИКОНТРОЛНАОБЩЕСТВЕНОТОЗДРАВЕ**

Адрес
ДИРЕКЦИЯЛАБОРАТОРНИИЗСЛЕДВАНИЯ
ОРГАНЗАКОНТРОЛВИДА

ПРОТОКОЛ

*от МОНИТОРИНГ
НА ШУМ*

1. ПУНКТ № _____
наименование _____

местоположение _____

2. НОРМАТИВЕН ДОКУМЕНТ:

3. МЕТОД И УСЛОВИЯ НА ИЗПИТВАНЕ:

4. ИЗПОЛЗВАНА АПАРАТУРА: ШУМОМЕР ТИП _____ инд. № _____

5. РЕЗУЛТАТИ ОТ МОНИТОРИНГА

№	Дата	Еквивалентно ниво на шума dB /A/	НОРМА
1.	2.	3.	4.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

ГЛАВЕН ЕКСПЕРТ:

(фамилия, подпис)

**ПРОВЕЛ
МОНИТОРИНГА:**

(фамилия, подпис)

НАЧАЛНИК ОТДЕЛ “ФИ”:

(фамилия, подпис)

Приложение № 3 към чл.19, ал.2

Акредитирана изпитвателна лаборатория
.....
Сертификат №.....
(издаден от, срок на валидност.....)
Адрес:.....
Телефон:.....

Обект:.....
Подобект:.....
Град:.....
Адрес:.....
Телефон:.....
Булстат:.....

ПРОТОКОЛ
№...../.....
ЗА ПРОВЕДЕНИ КОНТРОЛНИ/СОБСТВЕНИ ИЗМЕРВАНИЯ
НА НИВАТА НА ШУМ

I. Данни за промишления източник на шум:

1. Предмет на дейност -
2. Местоположение на промишления източник на шум – описание съгласно Наредба за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на деновонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум в околната среда, както и методите за оценка на вредните ефекти от шума върху здравето на населението на Мз и МОСВ - /централна градска част, жилищна зона до главна артерия, промишлена зона, до обект, подлежащ на усилена шумозащита/
.....
- отстояние в метри до най-близката жилищна сграда -
.....
3. Въздействие на източника на шум – продължителност на работа в часове -
4. Описание на основните източници на шум в границите на промишления обект:
.....

II. Условия на провеждане на измерването:

1. Описание на метеорологичната обстановка:
.....
(при наличие на апаратура – данни за температура, налягане, влажност)

2. Описание на режима на работа и натоварването на мощностите:
.....
3. Наличие на шум от източници, несвързани с дейността на обекта /шум от близко разположена транспортна артерия, от съседен обект и др./:
.....
4. Разположение на пунктите за измерване:
.....

Резултатите от проведените измервания ще бъдат отразени в Протокол от изпитване.

Настоящият протокол се изготви в два еднакви екземпляра по един за всяка страна.

Извлечения от протокола не могат да се размножават без писмено съгласие на изпитвателната лаборатория.

Извършил измерването:

1.....

Подпис:

.....

Собственик или ползвател или упълномощено от

него лице:

1.....

.....

Свидетели: *

1.....

.....

2.....

.....

Дата:.....

*Попълва се в случай, че собственикът или ползвателят или упълномощеното от него лице откаже да подпише констативния протокол.

Приложение № 4 към чл. 19, ал.5

Акредитирана изпитвателна лаборатория

.....
(наименование, адрес)

Сертификат №.....
(издаден от, срок на валидност.....)

Град:.....

Адрес:.....

Телефон:.....

Факс:.....

Лист 1
Всичко листове 2

ПРОТОКОЛ

ОТ ИЗПИТВАНЕ

№/.....

1. Наименование на образца за изпитване
(описание на образца и код на пробата)

2. Заявител на изпитването
(наименование, номер и дата на съпротивителното писмо или протокола за вземане на преби)

3. Метод на изпитване
(стандарти или вътрешноведомствени методи за изпитване)

4. Дата на получаване на пробите за изпитване в лабораторията

5. Количество на изпитваните образци
(брой преби за изпитване)

6. Дата (период) на извършване на изпитването.....

Ръководител на акредитирана
лаборатория:.....
(фамилия, подпись, печат)

7. Резултати от изпитването

7.1. Изпитвания/измервания в обхвата на акредитация

№ по ред	Наименования на показателя	Единица на величи- ната	Методи стандартизирали валидирали вътрешно- лабораторни	Код на образца по вх.-изх. дневник	Резултати от изпитването (неопреде- леност)	Стойност и допуск на показателя по метода	Условия на изпитване	Отклонени е от метода на изпитване
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Забележка II: Резултатите от изпитването се отнасят само за изпитваната преба. Извлечения от изпитвателния протокол не могат да се размножават без писмено съгласие на изпитвателната лаборатория.

Провел изпитването:

1.....

Ръководител на акредитирана
лаборатория:.....
(фамилия, подпись, печат)